

KRO-podium in de voortuin.

PR ARTIFEX

Paleis als proeftuin voor monumenten

SOESTDIJK - Artifex ziet paleis Soestdijk ook als een leerproject. „We leren hier heel veel, alles slaan we op”, zegt directeur Raymond Borsboom van het bedrijf dat rondleidingen en culturele evenementen in en om Soestdijk op poten zet. „Deze formule, om tijdelijk iets met een monument te doen, kan ook worden uitgerold naar andere historische monumenten.” Volgens Borsboom is dit een manier die geld in het laatje brengt. „Nodig omdat het mo-

numentenbeleid van de overheid op de schop gaat.” Eind vorig jaar leek het erop dat Soestdijk zou sluiten voor publiek. „Bizar natuurlijk. Want de kosten voor onderhoud en beveiliging gaan gewoon door.” In maart kon Artifex een doorstart maken met de openstelling. „Nu wordt een deel van de kosten terugverdiend.” Overigens is hij voorstander van een grote opknappbeurt. „Het paleis verdient een grondige restauratie en renovatie.”

Diner in de Stuczaal. FOTO ARTIFEX

Toekomst ongewis voor Artifex op paleis

SOESTDIJK - De toekomst van Cultureel Organisatiebureau Artifex op paleis Soestdijk is ongewis. Het bureau is op 1 maart 2011 begonnen met de exploitatie van het paleis. Het streek werd overgenomen van de per 31 december 2010 gestopte Stichting Openstelling Paleis Soestdijk. De overeenkomst van Artifex, die liep tot eind dit jaar, is inmiddels verlengd tot eind 2012. „We focussen met onze programmering op dit

moment op 2012, maar we hopen natuurlijk wel dat de Rijksgebouwdienst snel een knoop doorhakt over 2013”, aldus Raymond Borsboom.

Niet oneindig

„Maar we realiseren ons natuurlijk dat het niet oneindig is, voor ons op het paleis. En dat is tegelijk ook wel een verkoopargument. Als je iets wil op paleis Soestdijk, dan moet je daar niet te lang over twijfelen want dan kan het te laat zijn.”

Internationale kerststal.

SOEST

Gerdie Bade toont kerststallen

Gerdie Bade heeft weer een deel van haar verzameling kerststallen uit verschillende landen tentoongesteld in de kiosk bij Honsbergen op de Wiardi Beckmanstraat in Soest. De kiosk is volledig in kerstfeer gebracht. De expositie is te bezichtigen tot 9 januari. Daarna zijn er weer exposities van kunstenaars uit Soest en omgeving. Meer info: 035-5880288 of info@sbbs.nl.

AMERSFOORT

'Het zwanenmeer' in Amersfoort

Holland Opera houdt voor de tweede keer een kerstevanement in Amersfoort. In Muziektheater De Veerensmederij presenteert Holland Opera dit jaar 'Het zwanenmeer', gebaseerd op het stuk van Tsjaikovsky. De uitvoering start vandaag en loopt tot en met 7 januari. Meer informatie: www.hollandopera.nl.

AMERSFOORT

Winterfestival in De Lieve Vrouw

Theater De Lieve Vrouw in Amersfoort biedt een gevarieerd winterprogramma. Op Tweede Kerstdag toont het theater bijzondere premiërefilms, voor jong en oud. Van 27 december tot en met 6 januari vindt het jeugdtheaterfestival Winterkost plaats en op 1 januari verzorgt De Stille Fanfare zoals elk jaar een spectaculaire nieuwjaarsreceptie.

BAARN

Kinderen brengen kerstverhaal

Kinderen vertellen op Tweede Kerstdag aan de hand van een strip het kerstverhaal, tijdens het kinderkerstfeest in de Calvijkerkerk in Baarn. Er wordt ook gezongen. Iedereen is om 10.00 uur welkom om het feest bij te wonen. Na afloop is er warme chocolademelk en een verrassing voor de kinderen.

AMERSFOORT

Goedkoop naar de film in Amersfoort

In het Grand Theater JT in Amersfoort kunnen bezoekers tijdens de kerstvakantie elke ochtend 'Xtra Goedkoop' naar de bioscoop. Normale films kosten dan €6,- en 3D-films kosten €8,50. Het gaat om de films die vóór 12.00 uur beginnen.

Paleisagenda voor het komend jaar

Elke vrijdag, zaterdag en zondag rondleiding, reserveren via internet. Woensdag 28 december 2011: Soestdijk Sing a Long, met diverse koren. Vrijdag 7 januari: nieuwjaars Champagneproeverij. Donderdag 2 februari: lezing Reinildis van Ditzhuizen (koningshuisdeskundige) over koninklijke huwelijken. Zondag 11 maart: lezing conservator van Laliqque museum over sierkunstenaar Rene Laliqque. Zaterdag 30 april: vier Koningsinnedag op paleis Soestdijk. Vanaf 25 mei 2012: veertig voorstellingen opera Orfeo ed Euridice in en rond de hofvijver. Zondag 24 juni: lezing Dorine Hermans (onder meer biografe van Pieter van Vollenhoven). September 2012: Elephant parade in paleistuin.

Meer informatie, zie internetpagina www.paleissoestdijk.nl.

Dorine Hermans. ARCHIEF

COLOFON

De Gooi- en Eemlander (editie Eemland)
Lezersservice: 088 - 8241111
Hoofdkantoor: Seinsstraat 14, 1223 DA Hilversum
Postbus 35, 1200 AA Hilversum
tel.: 035-6477000 (algemeen)
fax: 035-6477069. Balie open: 9-17 uur
Directie: Mr. Tim Klein, algemeen directeur
Drs. Monique Moos, directeur operaties
E-mail: redactie@gooieneemlander.nl
Hoofredactie: Jan Geert Major, Geert ten Dam, Hugo Schneider.
Redactiehoofd: Natalie Matthot tel.: 035-6254551
en Peter Schat tel.: 035-6477804
E-mail: redactie@gooieneemlander.nl
Eemland: tel.: 035-6477148.
Bij spoed buiten kantooruren tel.: 06-2021961
E-mail: redactiesoest@gooieneemlander.nl
Redactie specials
tel.: 035-6477855; fax: 035-6477168
E-mail: media@hdcmedia.nl
vrij@gooieneemlander.nl
kunstredactie@gooieneemlander.nl
chef: Hugo van den Berg: 035-6477164
Sport tel.: 035-6477146
e-mail: sportredactie@gooieneemlander.nl
Ombudsredactie tel.: 035-6477199
Gooi- en Eemlander op internet
www.gooieneemlander.nl
E-mail: internetredactie@nhd.nl
GEEN KRANT ONTVANGEN?
Voor nabezorging: 088 - 8241111
Ma 1/m vr: Nabezorging uiterlijk 14.00 uur, indien u vóór 11.00 uur belt of via website klacht meldt. Anders nabezorging volgende dag. Za: Nabezorging vóór 15.00 uur, indien klachtmelding vóór 12.00 uur, anders nabezorging maandag.
De Gooi- en Eemlander verschijnt ook in gesproken vorm (een wekelijkse selectie) voor mensen met een lees handicap.
Informatie: FNB, tel.: 0486 - 486486
Reservering en familieberichten: tel.: 072-5196699
www.hdcmedia.nl
E-mail: familieberichten@hdcmedia.nl
Advertentieverkoop:
Advertenties m.b.t.: Personeel (072) 5196305 Overige detailhandel (035) 6477010
Reclamebureaus kunnen contact opnemen met (072) 5196433. De advertentiecontracten en opdrachten worden afgesloten en uitgevoerd volgens de Advertentievoorschriften van HDC Media, te vinden op www.hdcmedia.nl.
Fotograaf: Studio Kastarmans
tel.: 035-6234325. Nabestellen van foto's alleen tijdens kantooruren.
Abonnementen / Lezersservice
Zie pagina familieberichten.
Auteursrechten: Alle auteursrechten en databankrechten ten aanzien van (de inhoud van) deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij HDC Media B.V. c.q. de betreffende auteur © HDC Media B.V. 2011
De publicatierichten van werken van beeldende kunstenaars aangesloten bij een CSAG-organisatie zijn geregeld met Stichting Beeldrecht te Amstelveen. HDC Media is belast met de verwerking van gegevens van abonnees, voor administratieve doeleinden alsmede voor het inlichten van de abonnee over relevante diensten en producten van HDC Media. Daarnaast worden de gegevens beschikbaar gesteld aan door HDC Media zorgvuldig geselecteerde andere bedrijven om gerichte informatie over voordeelabonnementen te kunnen geven. Indien u geen prijs stelt op deze informatie, kan dit schriftelijk (HDC Media, afd. Lezersservice, Postbus 2, 1800 Alkmaar) of per e-mail (lezersservice@hdcmedia.nl) kenbaar worden gemaakt.

Van olifantenparade en tv-opnames in de tuin tot diners en bedrijfspresentaties in de Stuczaal

Paleis Soestdijk boordevol plannen

DOOR ANNEMARIE DE JONG EN ERIC LORIER

SOESTDIJK - In en om paleis Soestdijk mag steeds meer. Niet alleen de bekende rondleidingen, maar ook tv-opnames met artiesten in de voortuin en diners in de chique Stuczaal. En dat is maar goed ook, want Raymond Borsboom van Cultureel Organisatiebureau Artifex loopt over van de ideeën.

Artifex verzorgt sinds maart de rondleidingen en culturele programmering in en om paleis Soestdijk. Sindsdien vinden er activiteiten plaats die voorheen ondenkbaar waren. Zoals de spektakel-opera Orfeo ed Euridice rondom de vijver, paaseieren zoeken voor kinderen, lichtevenement Illuma en tv-opnames van KRO's Kerststerren in de voortuin. „De Rijksgebouwdienst reageert meestal voorzichtig op onze voorstellen, maar we komen altijd in goed overleg tot oplossingen. Bij alle evenementen staat respect voor de gebouwen en tuinen voorop. Zo moeten we elke keer weer het vertrouwen winnen”, legt Raymond Borsboom uit.

Voor 2012 gaan de plannen van Artifex nog een stapje verder. Het nieuwe jaar begint 7 januari kalm met een rondleiding en champagneproeverij, inclusief de favoriete rosé champagne van prins Bernhard. Op 2 februari, tien jaar na de trouwrij van prins Willem-Alexander en prinses Máxima, staat het paleis in het teken van koninklijke huwelijken. Royaltydeskundige Reinildis van Ditzhuizen geeft een lezing en gasten mogen op eigen gelegenheid door het paleis wandelen, waarbij gidsen op vaste plaatsen uitleg geven. „Maar niet alle activiteiten staan in het teken van het koningshuis”, zegt Borsboom.

Paspoort

Naam: Raymond Borsboom
Geboren: 13 maart 1967 in Utrecht
Woonplaats: Maarssen
Burgerlijke staat: samenwonend, dochter (6) en zoon (5)
Hobby's: koken
Wat ik nog kwijt wil: een oproep aan alle culturele instellingen om hun aanbod regelmatig aan te bieden aan Artifex. Met dit aanbod wil Artifex het Nederlands Cultureel Erfgoed een podium bieden voor iedereen die houdt van kunst en cultuur in Nederland.

Opera-tafereeltje. FOTO PR DUS

Zoals de Olifantenparade na de zomer, al is de knipoog naar prins Bernhard natuurlijk duidelijk. Een grote openluchttenstelling van bontgekleurde kunstolifanten die zijn beschilderd door (inter)nationale artiesten. Na afloop worden de beelden gevuld en gaat de opbrengst deels naar behoud van de met uitsterven bedreigde Aziatische olifant.

Directeur Raymond Borsboom van Artifex bruist van ideeën voor het paleis. „Maar altijd met respect voor gebouw en tuin.” FOTO STUDIO KASTERMANS

Artifex heeft het idee bekende kunstenaars of designers als Hella Jongerius of Marcel Wanders uit te nodigen om een lezing in het paleis in te richten. Daarnaast zou Borsboom concerten met onder meer Janine Jansen op poten willen zetten. „En we zijn ook in gesprek met de Baarnse Stichting Mooie Momenten voor een Picknick festival of een openlucht-bios-

coop, maar dat zijn nog maar ideeën.”

Vast staat de terugkeer van de door De Utrechtse Spelen geproduceerde opera Orfeo ed Euridice, van 25 mei tot in augustus. „Veertig voorstellingen, dus meer dan afgelopen jaar. Ook de capaciteit van de tribune wordt vergroot, van 1.500 naar 1.800 bezoekers per keer, om nóg meer mensen te laten genieten.” Uit onderzoek blijkt dat bezoekers best een tweede keer naar de opera willen komen.

Artifex gaat ook door met de populaire high teas in de Oranjerie en diners voor bedrijven in de Stuczaal. Na het eten een borrel in de gangen van de colonnade, een aperitief in de koninklijke keuken? Het kan allemaal. „Normaal heb je bij bedrijfsfeesten zeker tien procent no-show, mensen die zich wel hebben aangemeld maar niet komen. Hier heb je honderd procent opkomst. Zeker weten.” De kans op een diner in paleis Soestdijk laat je niet lopen.

Leuke plannen in overvloed, maar er zijn grenzen. „Een optreden van een hardrockgroep of een popster die hier zijn verjaardag wil vieren, gaat niet gebeuren”, zegt Borsboom. Er was een bekende Nederlander die naar de mogelijkheden voor een verjaarspartij op Soestdijk heeft gevraagd.

Het paleis trekt een steeds breder publiek. „Dit jaar zitten we al bijna op 100.000 bezo-

kers.” De rondleidingen op vrijdag, zaterdag en zondag zijn vooral geliefd bij publiek op leeftijd. „De touringcars komen uit het hele land. Veel herhaalbezoek.” De andere evenementen trokken de gemiddelde leeftijd flink omlaag.

Paleis Soestdijk behoudt grote aantrekkingskracht. „De magie is er nog steeds”, zegt Borsboom. „Het paleis is echt een A-merk, waarop iedereen enthousiast reageert. Ik vind het heel bijzonder om hier te mogen werken.”

Paaseieren zoeken in de paleistuin, met paashaas. FOTO ARTIFEX

(ADVERTENTIE)

Populaire 10-/11-daagse zeevaart per Norwegian Jade*****

INCLUSIEF

- vliegreis
- transfers
- 9 nachten
- cruise
- alle maaltijden aan boord

SPANJE, MADEIRA & CANARISCHE EILANDEN CRUISE

11 dagen vanaf **699**

Alléén bij KRAS.NL inclusief transfers!

Allerlaatste plaatsen! Deze zeevaart per Norwegian Jade***** naar het zonnige zuiden is een enorm succes. Honderden KRAS.NL-klanten gingen u voor en de beoordelingen zijn lovend! Hoe kan het ook anders, bij ons boekt u al vanaf slechts € 699 en reist u écht compleet verzorgd: inclusief vliegreis, 9 nachten cruise, alle maaltijden aan boord o.b.v. Freestyle Cruising en zelfs de transfers van/naar het schip t.w.v. € 50 p.p. zijn inbegrepen! Zoek deze winter de zon op en cruise mee naar Madeira, de Canarische Eilanden Tenerife en Lanzarote en de Zuid-Spaanse stad Málaga. Er zijn nog enkele plaatsen vrij dus boek snel!

Het luxe NORWEGIAN JADE***** beschikt over o.a. restaurants, bars, zwembaden, beautysalon, theater, casino en fitness.

Jan. 21*	€ 699	Mrt. 7	€ 739	Apr. 11*	€ 899
Jan. 31	€ 719	Mrt. 16*	€ 749		
Feb. 17*	€ 769	Mrt. 24*	€ 869		

*11 dgn incl. 1 hotelnacht Barcelona.

Zie www.kras.nl/actie-ncljade

KRAS.NL waarom zou je meer betalen

BOEK ONLINE of bel 0900-9697 15 cpm
*Prizen zijn per persoon, tenzij anders vermeld. Prijzen zijn exclusief reserveringskosten en Calamiteitenfonds.

Laatste kans!

12 HARDLOOPCLINICS VOOR LEZERS VAN DE GOOI- EN EEMLANDER

Laatste kans om je in te schrijven voor de hardlooptrainingen die De Gooi- en Eemlander in samenwerking met de Gooise Atletiek Club (GAC) organiseert. Het is de kans om onder deskundige begeleiding alle basisprincipes van het hardlopen te leren.

Schrijf je nu in!

Er zijn nog een paar plaatsen dus kijk snel op www.spiervoorvoerspieren.nl

SPIEREN VOOR SPIEREN CITY RUN
Hardlopen in Hilversum Medialand

INTERSPORT De Gooi- en Eemlander
SPORT TO THE PEOPLE

Tweehonderd jaar Koningshuis

SOESTDIJK - Het tweehonderdjarig bestaan van het Nederlandse Koningshuis moet van 2013 tot en met 2015 één groot feest worden.

„En paleis Soestdijk móet daar natuurlijk een belangrijk rol in gaan spelen. Het zou eeuwig zonde zijn als we als regio die kans zouden laten lopen”, roept Raymond Borsboom van paleis-exploitant Artifex. „Hier is het allemaal begonnen, in dit paleis. We moeten niet hebben dat alleen paleis Het Loo of het paleis op de Dam zich erover ontfemen. Het zou heel goed zijn, ook voor de regio als Soestdijk die belangrijke rol kan spelen.”

Het Nederlandse Koningshuis ontstond in 1813. Prins Willem van Oranje werd op initiatief van de Britten naar prins geschoven als 'soverein

vorst', als 'wapen' in de strijd tegen de troepen van Napoleon. Willem aanvaardde op 2 december 1813 de titel 'soverein vorst', waarna hij zichzelf op 16 maart 1815 promoveerde tot Koning der Nederlanden. Willem I was hiermee de eerste koning van het Koninkrijk der Nederlanden.

Het Nederlandse volk schonk paleis Soestdijk in datzelfde jaar aan de Prins van Oranje, de latere koning Willem II. Het was een cadeau als blijk van waardering voor zijn rol in de veldslagen bij Waterloo en Quatre Bras, die de val van Napoleon betekenden. Sindsdien was het paleis in handen van het koningshuis, tot Juliana en Bernhard het in 1971 aan de Staat verkochten. Koningin en prins hebben tot hun overlijden in 2004 op Soestdijk gewoond.